

Laiku nuimti kukurūzų derlių

Gausų kukurūzų derlių išaugino šiais metais „Žalgirio“ kolakio žemdirbiai. Apytikriais apskaičiavimais, iš kiekvieno ha numatoma gauti vidutiniškai po 400 cnt žaliosios kukurūzų masės. Pasimokę iš praėjusių metų patyrimo, kolukiečiai nutarė laiku nuimti ir susilosuoti kukurūzus. Tačiau tam sutrukde... Panemunėlio MTS mechanizatorius Panitauskas. Už užuo paruošę siloso kapoklę žaliosios masės smulkinimui, jis dvi dienas kartu su kiliuamosios mašinistu Zizu girtuokliau, nesirode darbe. Kaip tik dėl jo kaltės kolukyje tepagaminta vos 120 tonų siloso, kai tuo tarpu vien iš kukurūzų numatoma užraugti apie 600 tonų siloso.

V. Garnelis

Skaitojo V. Garnelis savo laiške paliečia labai opū ir svarbu klausimą. Kukurūzų derlius likimas dabar kolukiečių ir mechanizatorių rankose. Ir kai mechanizatorius Panitauskas tokiu atsakingu laikotarpiu girtuokliauja, neatlieka jam pvesto darbo, tylėti negalima. Panemunėlio MTS vadovybė privalo nedelsiant imtis priemonių, kad kukurūzų silosavimas būtų artimiausiu laiku užbaigtas.

Geral organizavo kukurūzų derlius nuėmimą bei silosavimą Salomėjos Nėries vardo kolukis. Tiesa, tokiu gausiu derilumi, koks išaugintas „Žalgirio“ kolukyje, čia pasigirti negalima, tačiau kolukiečiai dėjo visas pastangas, kad žalioji kukurūzų masė būtų laiku susilosuota. Silosavimo darbai vyko dieną ir naktį. O kai sugedo MTS siloso kapoklę, kolukiečiai pakeltė ją savaja, nors žymiai mažesne, ir tėsė darbą. Šiemet čia užraugta siloso kelių kart daugiau, negu praėjusiais metais.

Kukurūzų silosavimas turėtų būti MTS vadovų dėmesio centre. Bet faktai kalba apie kitką. Štai, „Ragelių“ kolukio pirminkas drg. Žvirblis ne kartą kreipėsi į Rokiškio MTS di-

KALBA

Po 12–14 tonų grūdų per pamainą

Jau daugiau kaip 2 savaites laiko mūsų aptarnaujama kiliuomoji „Imanta“ dirba „Kovos“ kolukyje. Joniškėlio MTS aptarnaujamos zonas kolukiuose mes vieni pirmųjų pradėjome kūlimą. Nepaisant lietingo oro, per 5 nepilnas darbo dienas prikūlėme 85 tonas grūdų. Reiskia, vidutinis pamainos išdirbis – 12–14 tonų.

Savo aptarnaujama technika gerai prižiūrime. Traktorių ir kiliuomajai laiku patepame, dažnai tikriname įvairių detalių stovį ir, reikalui esant, jas atreguliuojame. Pietų pertraukos metu arba vakare po darbo visus mechanizmus nuodugnai patikriname. Kai diržai pradedė eiti laisval, juos suveržiame.

Pilnam kiliuamosios apkrovimui užtikrinti labai svarbu gerai organizuoti kūlimo darbus. Tam tikslui mes visada palaikome glaudžius ryšius su laukininkystės brigadininkais. Reikia pasakyti, kad „Kovos“ kolukyje brigadininkai gerai organizuoja kūlimo darbus. Kiekviena dieną prie kiliuamosios dirba po 25–30 žmonių. Dažnai kiliame jauvus, atvežtus tiesiog nuo lauko. Tada ir kiliuomajai statome dažniausiai lauke.

Kad kiliuomoji nesiukytu tuščia, o dirbtu pilnu apkrovimu, svarbu išskirti retkiamą kiekį vežimų ir vežėjų. Kiliuamosios pamainos išdirbis labai daug priklauso nuo to, kaip dirba leidėjai ir jų padėjėjai. Jeigu čia dirba

Visu šaliu proletarai, vienykites!

PO SPALIO VÉLIAVA

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

EINA NUO
1944 METŲ

1956 m.
rugpjūto mėn.
20 d.
KETVIRTADIENIS
Nr. 75 (1507)

Kaina 15 kp.

RESPUBLIKOJE, SU
KURIA MES
LENKTYNIAUJAME

Kolukinė gyvenvietė

Nesužo rajono Kallino vardo žemės ūkio arteleje 60 koluklių šeimų dabar statosi namus kolukinėje gyvenvietėje. Iki metų pabaigos jų skaičius padidės iki 120, o viso per artimiausius 3–4 metus i naujas namus persikels daugiau kaip 500 šeimų.

Kolukinė gyvenvietė statoma pagal generalinį planą. Gyvenvietės centre prie vidurinės mo-kyklos statomas mūrinis dviejų aukštų kolukio valdybos pastatas. Netoliose bus pastatytas 400 vietų klubas, vaikų darželis ir lopšelis.

Statybos darbai atliekami sroviniu-kompleksiniu metodu, plačiai naudojant slakbetoną. Per pusę mėnesio 5–7 statybininkų grandis suspėja pastatyti dvejus namus. Durų ir langų blokai gaminami kolukio stalių dirbtuvėje.

Geriausias kiliuamosios mašinistas

Aleksandro Ivanovičiaus Salnikovo – priešakinio kiliuamosios MSA-1100 mašinisto iš Rudnianų MTS – vardas plačiai žinomas Kormos rajono kolukiuose. Šiemet jis jau pradėjo savo dvidešimt pirmą kūlimo sezoną. Per tuos metus drg. Salnikovas prikūlė daug tūkstančių tonų grūdų ir šiemet pasižadėjo prikulti ne mažau kaip tūkstantį. Vykdymas ši išpareigojimą, mašinistas jau prikūlė M. Gorkio vardo kolukyje 70 tonų grūdų, „Tarybinės Baltarusijos“ žemės ūkio arteleje – daugiau kaip 61 toną ir 80 tonų – Frunzės vardo kolukyje.

Geral organizavęs darbą ir kruopščiai prižiūrėdamas techniką, drg. Salnikovas prikalia iki 15 tonų grūdų per dieną.

Balgė linarūtė

Žymiai didesni linų derlius, negu pernai, išaugino šiemet „Aušros“ žemės ūkio artelės žemdirbiai. Linais buvo užsėti 73 hektarai, beveik 20 hektarų daugiau, negu pernai.

Šiuo metu linų derlius jau nuimtas nuo paskutinių hektarų. Nuimant linus, kolukiečiams daug padėjo Rokiškio 1 vidurinės mo-kyklos moksleiviai. Dabar linai šukuojami, merkiami, klojėjami. Apdorojant derlius, ypač gerai padirbėjo kolukiečiai J. Vabolis, P. Skruodus ir kiti.

Dalis naujojo derliaus linų jau pristatyta į Panemunėlio linų apdirbimo fabriką. Numatom, kad pajamos iš linų „Aušros“ kolukyje šiemet padidės 200 tūkstančių rublių palyginus su priešais metais.

A. Varnas

Darbininkai talkininkauja

Nesenai į „Jauno-sios gvardijos“ kolukį buvo atvykęs nemažas būrys Čeklių durypyno darbininkų. Jie padėjo kolukui kulti javus, o moterys – rovė linus. Geral dirbo talkininkai V. Tumonis, V. Zdanovičius, P. ir J. Pakščiai, P. Mellutė, R. Gilytė, N. Pugžlienė ir kiti.

S. Bistrovas

PIRMŪNAI

Visi darbai vyksta lygiagrečiai

*
F. MIKNEVIČIUS
Skapiškio MTS pirmosios traktorių brigados brigadininkas
* *

du traktorinė brigada našlai išnaudoja visus septynis turimus traktorius. Nebūna jų prastovėjimų. Per parą žiemenkčiai apsėjame 40–50 ha dirvų.

Mūsų technika naudojama ne tik žemei jdirbtī, bet ir kitiemis darbams. Traktorius „U-2“, vairuojamas Albino Grigonio, suka siloso kapoklę. Greit jis pradės rudeninį arimą. Antrasis traktorius „KD-35“ suka kiliuamą MK-1100. Jau prikulta dešimtys tonų naujojo derliaus grūdų. Po 9–11 tonų grūdų per pamainą prikiliai ir kombinininko Stasio Narijėjūno mašina.

Tarp dirbdama, brigada savo metinę užduotį ivykdi beveik 90 procentų.

*) įvykdė planą.
Rajono plano komisija

neprityre žmonės, pamainos išdirbis gaunasi maždaug trečdaliu mažesnis. Todėl mes kartu su laukininkystės brigadininkais šiam darbui parenkame įgudusių kolukiečius.

Pabaigus kūlīmą viejoje vietoje, į kitą lauką arba daržinę pervežame mašiną ir paruošame ją darbui naujoje vietoje iš vakaro arba per pleyt pertrauką.

Planinė kiliuamosios užduotis – per sezona prikuli 225 tonas grūdų. Apsvarstę savo galimybes, nutarėme per sezona prikulti ne mažiau kaip 400 tonų grūdų. Ši savo išpareigojimą mes įvykdysime.

P. BALTRONAS
Joniškėlio MTS kiliuamosios mašinistas
P. DULA
VIII-os traktorių brigados traktorininkas

Mums, mechanizatoriams, dabar karščiausias darbymelis. Reikia kuo greičiau paseti žiemenkčius, nuimti ir iškulti naujaji derlius, atlikti rudeninį arimą.

Kaip laiku įvykdysi visus šiuos darbus, išvengti jų eliškumo? Mūsų mechanizatorių ši klasė aptarė tarpusavyje, pasitarė su „Adomynės“ kolukio, kurį mes aptarnaujame, laukininkystės brigadų brigadininkais, valdyba. Konkrečiai numatėme, kaip organizuoti mechanizatorių darbą, kad visi rūdens lauko darbai vyktų lygiagrečiai ir sparčiai. Suplanavome ji taip, kad visa brigados technika dirbtų pilnu apkrovimu, paskirstyme darbo jėgą atskiruose baruose. Kiekvienas mechanizatorius ga-

KOMJAUNIMO GYVENIMAS

LLKJS RK IV PLENUMAS

Praėjusi sekmadienį plenumas svarstė klausimą, kaip komjaunimo aktyvas padeda kolūkių pirmynėms komjaunimo organizacijoms. Tieki pranešėjas LLKJS RK sekretorius drg. Šaškovas, tiek diskusijoje dalyvavę plenumo nariai, pabrėžė, kad komjaunimo aktyvas vis dar silpnai padeda kolūkių komjaunuoliams susirinkimas.

Aštros kritikos susilaukė komjaunimo rajoninio komiteto biuro nariai drg. drg. Antonovas ir Pažūsis, kurie nieko nepadėjo „Jauniosios gvardijos“ ir Lludo Giros vardo kolūkių komjaunuoliams. Pranešėjas atžymėjo nepatenkinamą Salų žemės ūkio technikumo pirmynės komjaunimo organizacijos darbą. Minėta komjaunimo organizacija, šefuojanti „Už talką“ kolūkių, nieko nepadarė žemės ūkio artelės pirminei komjaunimo organizacijai sustiprinti.

Komjaunimo aktyvas, pasakė drg. Šaškovas, — neturi apsiribotų vien formaliu šefavimu. Jo pareiga — padėti kolūkių komjaunuoliams ruošti atvirus susirinkimus, i kuriuos pritraukti kuo daugiau jaunimo. Tiek glaudaus bendravimo su jaunimu deka „Nemunėlio“ ir Karolio Požėlos vardo kolūkių komjaunimo organizacijos štai metais žymiai išaugo ir sustiprėjo, pakilo jų autoritetas. Bet visai kitaip yra Lludo Giros vardo, Mičurinė vardo, „Naujo gyvenimo“ ir kai kuriuose kituose kolūkiuose, kur nel vienos komjaunuolai, nei miesto aktyvas kartais neranda kalbos su jaunimu.

Toliau pranešėjas pripažino, kad LLKJS RK biuras išg labai silpnai padėjo kolūkių pirmynėms komjaunimo organizacijoms, dirbo formaliai. Kaip tik dėl tos priežasties vietoj 30 mesto komjaunuolių, kurtiuos reikėjo pasiūsti į gyvulininkystės fermas, pasiūsta vos tik 3.

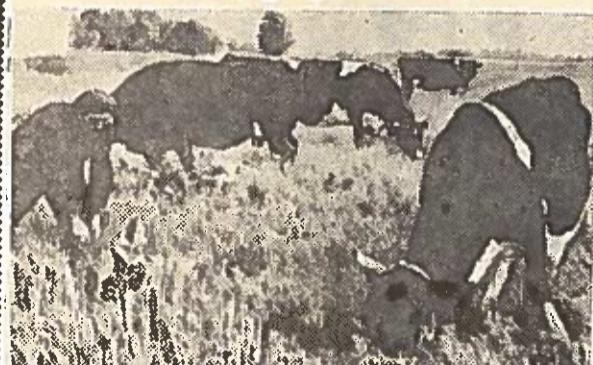
Nedalykiškai pasisakė komiteto narys drg. Klegeris, nors sveikatos apsaugos skyriaus pirmynė komjaunimo organizacija, kuriai jis priklauso, visai nepadeda šefuojamo „Tarybų Lietuvos“ kolūkių komjaunuoliams. Tą patį galima pasakyti ir apie drg. drg. Štiko, Andriuškevičiaus, Narvydo pasiskymus diskusijoje. Šie draugai kalbėjo tik tam, kad pateisintų save, bet nepasisakė, kaip jie padeda kolūkių pirmynėms komjaunimo organizacijoms.

Plenume taip pat kalbėjo drg. drg. Spaičytė, Trečiokaitė, Uduklėnė, Girgždės ir kiti — viso 18 žmonių. Dalykiškas buvo drg. Černiausko pasiskumas.

Reikia pasakyti, kad plenumas praėjo, palyginti, neblogai. Buvo daug kritikos, kuri, tikriausiai, padės aktyvui pagerinti savo darbą, teikiant paramą kolūkių pirmynėms komjaunimo organizacijoms. Tuo tikslu buvo priimtas išsamus nustatimas.

RESPUBLIKOJE, SU KURIA MES LENKTYNIAUJAME

Karvių ganymas rišant

GARDINO SRITIS.

Trečias mėnuo Liubėnų rajono Ždanovo varado kolūkyje karvės ganomos rišant. Ši metodą kolūkių pirmyninkas drg. Denisenko perėmė iš Lietuvos gyvulinių auglintojų, kada tankesi pas juos su Baltarusijos TSР žemdirbių delegacija, kuri tikrino sočlenktinių eigaq. Dabar kolūkyje 100 karvių iš 247 ištisq. parą ganosi priroštis. Ganymui panaudojami vikių-avilių ir žirnių-avilių mišiniai, o taip pat dobutai. Is kiekvienos rišamos karvės liepos mėnesi buvo gauta 67 litras pieno daugiau, negu birželio mėnesi. Metėja Ma-

rijai Kanceviči iš 10 karvių birželio mėnesi primelė 3.096 kg pieno, liepos — 4.108 kg, o per 27 rugpjūčio mėnesio dienas — 4.400 kg. Tuo pat metu pieno primelžimas iš likusių 147 karvių, ganomu bendroje ganykloje, liepos mėnesi, lyginant su birželiu, sumažėjo. Kolūkiečiai nutarė ateinausias metas vias metžiamas karves ganyti rišant. Tam tikslui čia bus išplėsti vienmečių žolių ir ypatingai vikių-avilių mišinių plotai.

Nu o traukoje: kerdžius I. Sovnerko perkeita karves.

A. Perechodos (TASS) nuotrauka.

Daugiau komjaunuoliško ryžto gamyboje

Ivyko Salomėjos Nėries vardo kolūkio pirmynės komjaunimo organizacijos ataskaitinis susirinkimas.

Salomėjos Nėries vardo kolūkyje yra 10 komjaunuolių, iš kurių tiesioginiai kolūkinėje gamyboje dirba 7 komjaunuolai. Per ataskaitinių laikotarpį į VLKJS eiles priimti trys kolūklečiai. Pirmynė komjaunimo organizacija rūpinasi meninės saviveiklos išvystymu, surengė keletą vakarų, kolūkio scenoje pastatyta keletas pjesių. Komjaunuolė P. Mikuckytė paruošė ir perskaitė kolūklečiams ellę paskaitų aktualiausiomis temomis. Du geriausi komjaunuolai rekomenduoti TSKP eiles.

Kaip Salomėjos Nėries vardo kolūkio komjaunuolai dalyvauja kolūkinėje gamyboje, ką je nuvelkė ir ko nepadarė? Šiam pagrindintiam klausimui atskaitiniam me-rinkiminiam susirinkime buvo paskirta daug dėmesio.

Pasirodo, kad komjaunuolai Druskytė, Paberžis, Neniškis ir kiti aktyviai dalyvauja kolūkinėje gamyboje, savo asmeninėje saskaitoje turi nemažai darbdienių. Apie juos galima pakalbėti kaip apie aktyvius, sažiningus kolūklečius. Tai, žinoma, yra labai geras dalykas, tačiau jie galėjo žymiai daugiau padaryti, jeigu kolūkio komjaunimo organizacija būtų parodžiusi daugiau iniciatyvos ir velkumo sprendžiant pačius oplausius kolūkinės gamybos klausimus.

Savikritiškai išanalizavę savo darbo trūkumus ir kliaudas, Salomėjos Nėries vardo kolūkio komjaunuolai turi visas galimybes juos ištalsyti ir ryžtingai išsiųjinti į kolūkinę gamybą, o gerą iniciatyvą — užtikrinti gerais rezultatais. V. Piskarskas

Tiesa, svarbiausią ūkinį darbų metu veikė komjaunimo kontrolinė postai, kur gerai pasirodė komjaunuolai. Vilėjytė, Dimitrijeva, Matiukas. Komjaunuolai organizavo aktualią medžiagą savo sienlaikraštui, leido kovos lapeilius. Tačiau kuo galima pateisinti tą faktą, kad atvirame komjaunimo susirinkime sudaryta kukturų auginimo grupės ir prisilmti įspareigojimai liko tik popieriuje?

Kolūkio komjaunimo organizacija kaip tik šioje srityje turėjo plačias galimybes parodyti savo iniciatyvą, pelnytai užsitarauti gerą autoritetą kolūklečių tarpe, išauginant tam tikrame pločė gausų kurūkų derlių. Bet viskas išėjo atvirkščiai. Kukurūzai buvo paseti vėlai, sėjos darbuose dalyvavo ne visi komjaunuolai. Nel grandininkė Druskytė, nei pirmynės komjaunimo organizacijos sekretorius Spalčytė nepasirūpino kukurūzų priležiūra. Taip gera iniciatyva sužlugo.

Ir jeigu kolūkio valdyba per mažai pasitiki komjaunuolais, mažai remiasi jais, ko, žinoma, negalima teisinti, tai vis dėlto dalis kaičių tenka ir pačiai pirmynė komjaunimo organizacijai.

Savikritiškai išanalizavę savo darbo trūkumus ir kliaudas, Salomėjos Nėries vardo kolūkio komjaunuolai turi visas galimybes juos ištalsyti ir ryžtingai išsiųjinti į kolūkinę gamybą, o gerą iniciatyvą — užtikrinti gerais rezultatais. V. Piskarskas

Kai technika stovi...

Pas XII traktorių brigados mechanizatorių, dirbančių Karolio Požėlos vardo kolūkyje, dažnai užsuka Rokiškio MTS direktorių Malinskas, vyr. inžinerius Bormotovas, ruožo mechanikas. Pasikalba su traktorių brigados brigadiniu A. Pumpučiu, pasiginčija su kolūkio vadovais ir vėl išvažiuoja. O traktoriai, užuoji dirbę, vis stovi...

Brigadoje yra 5 traktorių. Rugsėjo 17 d. dirbo vos du — mechanizatorių Milaknis ir Jankausko. Tuo tarpu mechanizatorių Raišio vairuoja DT-54 jau savaitė laiko, kaip nuvarytas į MTS dirbtuvės technikinė apžiūrą, kurią galima atlikti per 2 dienas. Dėl ištrupų salinikų jau 10 parą stovi SCHTZ, kuriuo dirbo traktorių Gasinės. Pagaliau, mechanizatorių Grigaliūnas prieš dvisavaites sugadino traktoriaus valdomąją sistemą, ir lige šiol ji nepataisoma.

Technikos prastovėjimo rezultate kolūkyje dar neparuosta 50 ha dirvų, kurios turi būti apsėtos žiemkenčiais. Ypač bloga padėtis į laukininkystės brigadų plotu nekokybiskai. I-oje laukininkystės brigadoje rugiai kelių hektarų plotė paseti į nepakančiamai išdirbtus ir nepatrėstus pūdymus.

Tik užkietėjusių biurokratų gali nejaudinti tokie trūkumai technikos darbe. O tokie, matyt, sėdi Rokiškio MTS vadovų kėdėse.

A. Kairiūkštis

Jaunieji talkininkai

Rokiškio II vidurinės mokyklos moksleiviai, kurieems vadovo mokytojai drg. drg. Šimaitienė, Makuškienė ir Kazančevas, per 8 darbo valandas „Pergalės“ žemės ūkio artelėje nurovė linus 1,5 ha ploto. Jeigu pa-

brėžti, kad ketvirtadalis ploto buvo apsemta vandenės, tai talkininkai nuvelkė nemažą darbą.

Tame pat kolūkyje talkininkavo ir I vidurinės mokyklos moksleiviai, nurovę linus nuo 1,5 ha ploto.

F. Lobinas

SENASIS MEISTRAS

— Nurodykite seniausią fabriko darbininką, — kreipiausi pas „Nemuno“ fabriko kontoros darbuotojus. Ir visi jie atsakė, kad bene pats seniausias jų fabrike darbininkas yra meistras Jonas Serapinas. (Pasirodo, kaip vėliau papasakojo pas drg. Serapinas, kad dar klasė šlo fabriko veteranas yra sargas Bareišis).

...Senasis meistras prieš naktinę pamaina ilsiėjosi namuose ir mielei sutiko pasikalbēti.

— Greit jau bus penkiasdešimtmetis, kai dirbu „Nemune“, o skirtis su fabriku būtų sunku, negalėčiau be mašinų, — pasakoja meistras. Iš iškriju, tiek daug darbo metų! Visas gyvenimas surištas su gamyba, su dideliu žmonių kolektivu, jam dabar patiketas atsakingas meistro darbas. O kadaise prieš keliasdešimt metų Jonas

Serapinas atėjo į ši fabriką dirbtį eiliiniu darbininku, daug teko pergyventi jam čia sunkų gyvenimo valandų, dirbti įvairiems išnaudotojams.

Bet vlenas iš ryškiausiu, o kartu ir žlauriausiu išnaudotojų atstovų meistro atmintyje yra išlikęs fabrikantas Trėjus.

Štai 1930 metai. Fabrikas pergyvena sunkią ekonominę krizę. Fabrikantas Trėjus keliis mėnesius nemoka darbininkams atlyginimo už darbą. Serapinas, tada dar jaunas, bet jau pagarsėjęs kaip gabus meistras, karbu su kiliais pažangiausiais darbininkais bando organizuoti darbininkų streiką. Už ši išstojo į organizatoriai išmetami už fabriko varčių. Serapinas kurį laiką gyvena be darbo. Tačiau fabrikantas suprato, kad

ra kuo pakeisti, ir po kurio laiko jis vėl buvo priimtas į darbą. Sunčius buvo vokiečių okupacijos metai, kai fabrikas beveik visą laiką stovėjo, galų gale buvo sudegintas.

Tarybiniais metais prasidėjo spartus fabriko atstatymas. Nors jau pasenės, bet dar energingas, meistras Serapinas įsijungė į atstamajį darbą. Jo talentinės rankos dabar buvo labiausiai reikalingos. Serapinas, dirbdamas fabriko energetiniam skyriuje, sprendžia visus gamybinius klausimus, su juo tarasti įžinieriai.

Tarybiniai metai Serapinui buvo patys kūrybingiausi metai. Per trumpą laiką jis pateikia 7 racionalizatorius pasiūlymus. Visi jo kūrybiniai darbai yra priimti ir duoda didelį gamybinių efektą. Racionali-

izatorių fabriko vadovybė gausiai premijuoją. Dadar pas senajį meistrą ateina mokyti jaunieji darbininkai. Savo žinias, savo ilgametį patyrimą jis noriai perdoda jaunajai kartai, paruošia daug gerų meistrų. Paskutiniu Serapino mokinį buvo jo paties sūnus Algirdas. Dabar jaunasis Serapinas žinomas fabrike kaip puikus tekintojas.

Išaugino senasis meistras savo pamainą, bet darbo dar vis negalvoja mesti.

— Galėčiau, žinoma, dabar lengvai pragyventi ir nedirbdamas. Pagal naujajį pensijų išstatymą dabar gausiu 500 rb. pensiją, — sako senasis meistras, — tačiau kol dar yra jégų dirbsiu, dirbsiu gerai, kad atsidėkoti už rūpesčių Tarybinei vyrausybeli.

V. Stankevičius

VĒL PO GIMTUOJU DANGUMI

Sveika lēvišķe — mylimas krašte, Dvelkiantis aromātu brangum! Negalējēs svetur laimēs rasīt, Aš vēl čla, po gimiatoju dangumi.

Tai pirmieji žodžiai kuri, grīžēs iš tolimos Brazilijos į Lietuvą, Pietų Amerikos lietuvių pažangus veikėjas, poetas-darbininkas Linas Valbasys pasveikino gimiatojų kraštą.

Beveik prieš trisdešimt metus, vargo genamas, L. Valbasys išvyko ieškoti laimės už vandenyno. Tačiau, kaip ir daugelis emigrantų iš Lietuvos, jis ien laimės nerado. Poetas pasakoja:

— Sunkios buvo emigrantų dienos svetimame krašte. Kavos plantacijos tolimoje San-Paulo valstijos provincijoje. Vėliau didmieslis. ieškodamas darbo, slankiojau nuo fabriko prie fabriko. Mažas, tamsus požeminis „Travessa Prales“ butas, į kurį lipdavome pro langą. Jame apsigyveno net dvi šeimos — 11 žmonių. Pagallau, ilgos darbo valandos trikolo ž fabrike. Alga, iš kurios vos galima buvo pragyventi...

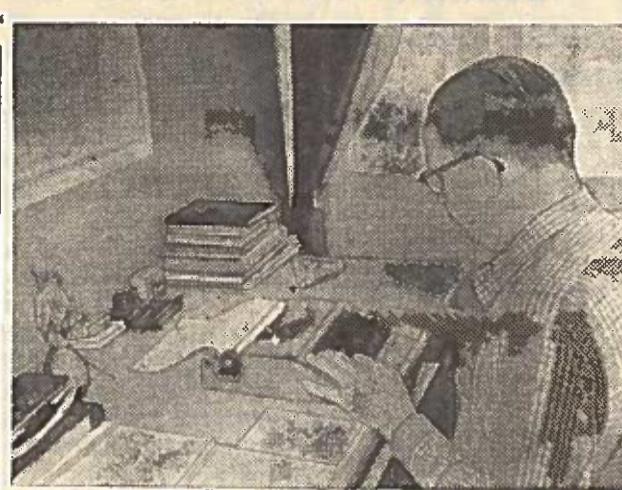
Vos iškūrus pirmajai demokratinei lietuvių organizacijai, Brazilijoje „Susivienijimas Lietuvių Brazilijoje“, pradedantysis poetas tampa aktyvu jos nariu. „Kapsos sūnaus“, „Lakūnėlio“ ir kitomis slapyvardėmis jis spausdinė savo eiles Pietų Amerikos lietuvių laikraštuose — „Garse“, „Rytojuje“, JAV lietuvių laikraštyje „Laisvė“ ir kitoje pažangioje spaudoje. Jo eilėse skamba Tėvynės ilgesys, valzduojama sunki lietuvių darbininko išeinvo dalia.

Tėvynės ilgesys, troškimas gyventi brangioje Tarybų Lietuvoje, paskatina vis daugiau lietuvių grįžti į tėvų žemę. Vien pastaraisiais mėnesiais iš Argentinos, Urugvajaus, Kanados, Prancūzijos ir kitų šalių grįžo daugiau kaip 300 lietuvių. Jų tarpe ir Linas Valbasys. Pirmoje nuotraukoje matome poetą L. Valbasį prie darbo stalo.

„Lentvaris“ Kaltros sanlechninių īrengimų gamykla. Prie emalio lydymo krosntes slovi aukštas pelingas vyras. Vienu lydymu per 2 valandas 15 minucių jis ištrpdo 300 kilogramų emalio. Anksčiau mažesniams emalio kiekliui — 250 kilogramų ištrpyti relikėjo sugalštį tris su viršum valandos. Naują emalio lydymo būdą pasiūlė Ignas Nudas, nesenai grīžęs iš Argentinos. Antroje nuotraukoje matome I. Nudą darbo metu.

Atėjės dirbtu į „Kaltros“ gamykla, I. Nudas buvo paskirtas emalio lydymo brigadininku. Jis iš karto pasireiškė gabiu novaloriumi, pasiūlęs būdą rekonstruoti emalio lydymo krosnį. Šis sumanymas buvo greit išvendintas. Emalio lydymo procesas ne lik paspartėjo, bet ir žymiai atpigo.

Per trumpą laiką I. Nudas nusipeinė viso įmonės kolektivo pagarbą. Argentinoje jo

seima. Jaukiame, naujas baldais apsiatyame kambaryje prie radiolos klausėsi muzikos pats šelmos galva, jo žmona Anelė ir duktė Onutė (trečioji) nuotrauka).

Mes paprašėme namų šeimininkės papasakoti apie tai, kaip šeima gyveno Brazilijoje.

— Prieš išvažiuodama iš Lietuvos, — sako A. Pesliakenė, — aš buvau samdinė. Mano vyras turėjo kelių hektarų žemės. Tikėjomės, jog Amerikoje surasime geresnį gyvenimą. Tačiau ien mums teko skaudžiai nusivilti. Kartu su vyru nuo aušros iki aušros dirbtame cukrašvendrių plantacijoje. Darbas buvo labai sunkus. Vėliau mes ir jo netekome. Pagallau, vyrui pavyko susitarti su venuavalynės fabriku — retkarčiais jis gaudavo smulkius užsakymus, kuriuos atlikdavo kartu su vyresniaja dukterimi. Aš nuėjau dirbti tarnaitė, o paskui išmokau siuti ir kuri laiką dirbau sluvykle. Jau 1940 metais, kai Lietuvoje buvo paskelbta Tarybų valdžia, mes ir daugelis kitų lietuvių-šeivių sava-jome sugrįžti namo. Pagallau mūsų troškimas išsilpildė. Mes vėl Tėvynėje. Vyra stojo dirbtu stallumi „Kauno audinių“ šilko fabrike. Toje pačioje įmonėje abi mano dukros moko(si audėjų amato, aš šeimininkauju namuose. Per trumpą laiką neblagai išsalsėme. Nusipirkome baldų, Onutė — radiolą. Dukrelė labai megsta klausytis muzikos. Ji ir pati daunuoją fabriko chore.

...Vilniaus Valstybinis V. Kapsuko vardo universitetas. Šiemet stojančiųjų į jį tarpe sutikome buvūšių emigrantų valkus. Čia anglų kalbą studijuojas iš Urugvajaus su šelma grīžusi Liuda Brazylė. Telsės fakultete mokykla iš Argentinos parvykusė Olga Buckley. Jos lėvas emigracijoje dirbo kiemsargiu ir namuose stuvalus. Dabar jis dirba Eidukevičiaus vardo odos-avalynės kompanijos.

„Lentvaris“ Kaltros sanlechninių īrengimų gamykla. Prie emalio lydymo krosntes slovi aukštas pelingas vyras. Vienu lydymu per 2 valandas 15 minucių jis ištrpdo 300 kilogramų emalio. Anksčiau mažesniams emalio kiekliui — 250 kilogramų ištrpyti relikėjo sugalštį tris su viršum valandos. Naują emalio lydymo būdą pasiūlė Ignas Nudas, nesenai grīžęs iš Argentinos. Antroje nuotraukoje matome I. Nudą darbo metu.

Šiemet sugrįžusių iš Lotynų Amerikos lietuvių tarpe yra nemaža jaunuolių ir merginų, mokyklinio amžiaus valky, gimusių ir augusiuoli nuo Tėvynės. Pirmą kartą savo gimtaja kalba šiemet mokysis iš Urugvajaus sugrįžusi Angelė Lečkauskallė, iš Argentinos — Alda Meškelevičiūtė, Beatričė Smilglūtė ir daugelis kitų. Tarybinė Tėvynė juos sutiko kaip brangus valkus.

T. Tauteris

darbas nebuvo įvertinamas.

— Aš, — pasakoja drg. Nudas, — ieškodamas darbo, ilgal stovėdavau prie Buenos Atreso fabrikų varly. Čia susidarydavo tūkstantinės bedarbių eilės. Jei ir pavykdamo laikinal gauti darbo, tekdamo trūstį kartais net po 16 valandų per dieną. Esu laimingas, jog Tėvynėje gallu kūrybiškai dirbt.

Vakarėjant užėjome Kaune į Gedimino gatvės 14 namo 4 butą. Čia nesenai apsigyveno iš San-Paulo sugrįžusi Antano Pesliako

— Aš, — pasakoja drg. Nudas, — ieškodamas darbo, ilgal stovėdavau prie Buenos Atreso fabrikų varly. Čia susidarydavo tūkstantinės bedarbių eilės. Jei ir pavykdamo laikinal gauti darbo, tekdamo trūstį kartais net po 16 valandų per dieną. Esu laimingas, jog Tėvynėje gallu kūrybiškai dirbt.

Vakarėjant užėjome Kaune į Gedimino gatvės 14 namo 4 butą. Čia nesenai apsigyveno iš San-Paulo sugrįžusi Antano Pesliako

FELJETONAS

Vaiduoklio beieškant

Vardan dievo tėvo, sūnaus ir švenčiosios dvasių mesk vėlė, prakeiktasis!

Net ir toks užkeikimas, kuris, pasak tikinčiuosi, bereigint nuginkluojas nelabai, nepadėjo, šeitanas nepaleido savo aukos ir, šlamédamas per rasotus krūmus, dingo nakiles tamsoje.

Aikčiodama ir drebėdama visu kūnu, senutė — šio liūdno įvykio liudininkė — nuskubėjo pranešti naujleną kalmynams.

— Mačiau velniai nelaimingą vėlę nešant. Tris kartus peržegnojau — nepadėjo, — pasakojo senutė kalmynėms.

„Svyturio“ kolūkio kolūklečiai šoko ieškoti dingusio. Senutė dievagojos, jog velnias iš jų kolūklo ką nors pagrobės. Bet jos tvirtinimas nerado pagrindo — visi kolūklečiai buvo gyvi ir sveiki. Vienas lik Ignas Raupys jautė, kaip drebėjo kinkos. Ne, ne šėtono jis bilojo. Visai kitokie rūpesčiai,

tiesa, susiję su nelaboj pasirodymu „Svyturio“ kolūkyje, sudrumstę jo ramybę. Ir vis per tą prakeikią cypdatvatkę, kad ją kur kipšas būtų nuojęs. Mažai, kad pati viską matė, tai dar kalmynėms išpliurpė...

Nenorėdami varginti skaltytojo, paaiškinsime, iš kur „Svyturio“ kolūkyje atstrado „velnias“, o Ignas Raupys nerimės.

Tos atminiminas rugpjūto 4 dienos vakare kolūklečiai baigė kultūrą išsiskirstė į namus. Tik Ignas Raupys neskubėjo vakarėnės linės į klojimą, nusimovė, atsprašant, kelnės, užrišo blaždų galus, prisipylė grūdų ir, nešdamas išspūtusias kelnės prleisais save, smurkstelėjo į krūmus.

Veltui žegnojos, pamaičius ji senutė: tariantasis kipšas buvo ne taip kvallas, kad mestų grobį.

A. Saulevičius

Pasiruošti darbui žiemą

Ilgais rudens ir žiemos vakarais pagrindinė kolūklečių susirinkimo vieta yra kultūros įstaigos. Čia susirenka jaunimas į savivalklos būrelį repeticijas, ateina kolūklečiai paskaitytai laikraščių, pasikeistai knygų.

Štai, ką pasakoja aplinkos kultūros įstaigų paruošimą Kamajų apylinkės tarybos pirmintinkė Januvienė:

— Pas mus nemažai padaryta ruošiant kultūros įstaigas darbuli žiemos laikotarpiu. Apylinkės ribose esantieji kultūros namai, klubas, skaltykliai ir biblioteka pilnai aprūpintos kuru, šviesa, įvairiais kitais reikmenimis. Be to, pažodytas knygų fondas naujomis knygomis, kontrolluojančios kultūros darbuotojų darbas.

Tai rodo, kad apylinkės taryba rūpinasi kolūklečių kultūriniu lygiu, padeda kultūros darbuotojams gerinti savo darbą.

Visai kita padėtis yra Verknionėlų apylinkės kultūros įstaigose. Joms skirtos lėšos nelšaudo-

jamos, apylinkės vykdomas komitetas nesidomi kultūros įstaigų darbu ir nieko joms nepadeda. Atšku, dėl blogo darbo kalti šių įstaigų darbuotojai, bet juk negalima apylinkės laibai palikti juos be vadovavimo, paramos ir darbo kontrolės. Esant tokial padėčiai, „Gegužės Pirmosios“ ir Miečiūrino vardo kolūklių kultūros įstaigos iki šiol neatremontuotos, joms nelširkitas ir neatvežtas kuras, nėra šviesos ir t. t. Taip paruoštose kultūros įstaigose žiemos metu kultūros įstaigos darbuotojams pašalinant trūkumus. Reikalinga padaryti viską, kad rudens ir žiemos metu kultūros įstaigos būtų patrauklios savo sutvarkymu, jose būtų gausu naujų knygų, žurnalų, laikraščių. Be to,

reikia neužmiršti ir antros — svarbiausios kultūros įstaigas žiemos laikotarpiu toliau yra nepakenčiamos.

Apylinkių tarybų vykdomieji komitetai, kultūros-švietimo nuolatinės komisijos ir partinės bei komjaunimo organizacijos privalo įsigiliinti į jų vadovaujamų kultūros įstaigų darbą,

padėti jų darbuotojams pašalinant trūkumus. Reikalinga padaryti viską, kad rudens ir žiemos metu kultūros įstaigos būtų patrauklios savo sutvarkymu, jose būtų gausu naujų knygų, žurnalų, laikraščių. Be to,

reikia neužmiršti ir antros — svarbiausios kultūros įstaigas žiemos laikotarpiu toliau yra nepakenčiamos.

Apkūlėjimai įvykdomieji komitetai, kultūros-švietimo nuolatinės komisijos ir partinės bei komjaunimo organizacijos privalo įsigiliinti į jų vadovaujamų kultūros įstaigų darbą,

padėti jų darbuotojams pašalinant trūkumus. Reikalinga padaryti viską, kad rudens ir žiemos metu kultūros įstaigose būtų patrauklios savo sutvarkymu, jose būtų gausu naujų knygų, žurnalų, laikraščių. Be to,

reikia neužmiršti ir antros — svarbiausios kultūros įstaigas žiemos laikotarpiu toliau yra nepakenčiamos.

V. ŠLIKAS
Rokiškio kultūros namų direktorius

MŪSŲ MEDŽIAGOS

PĒDSAKAI

„Socializmo kelio“ kolūkio pirmėnės parlinės organizacijos sekretorius dr. Gužas redakcijai praneša, kad straipsnis „Kelli kolūklių komunistų vaidmeni“, išlipęs „Po Spalio vėlava“ Nr. 69 (1501), buvo apsvarstytas partinės organizacijos susirinkime. Visiems kolūklio komunistams duoti įpareigojimai, kurių vykdymas reguliariai tikrinamas.

RESPUBLIKOJE, SU
KURIA MES
LENKTYNIAUJAME

Ozerščinų liaudies
choro dvidešimt-
metis

Respublikos visuomenė
plačiai pažymėjo 20 metų jubilieju nuo tos dienos,
kai Ozerščiuose buvo organizuotas baltarusių liaudies choras.
Jau visą laiką vadovauja Baltarusijos TSR nusipelnusi meno veikėja G. K. Lopatina. Per savo gyvavimo metus chorras nuveikė didelį darbą, popularindamas tarybinės dainas, rinkdamas baltarusių liaudies datinas.

BTSR Kultūros ministrė daugelį chorų dalyvių apdovanavo Garbės raštais, pareiškė jems padėkas

Rastas senovinių monetų lobis

Rudensko rajono Grebenės kaimo kolūkietis Aleksandras Dragunas, kasdamas duobę, rado lobį, kurį sudaro 80 didelių sidabrinėlų monetų. Jos nukaltos daugiausia XVII šimtmecio pirmojoje pusėje Lenkiuje, Svedijoje, Romos Imperijoje ir kitose Vakarų Europos valstybėse.

Lobis perduotas Baltarusijos Mokslų akademijos Istorijos institutui.

Naujas baltarusių traktorių

Minsko traktorių gamybos konstruktoriai kolektivas sukonstruavo naują traktorių MTZ-7 modelį. Visi keturi mašinos ratai — varomieji. To deka traktorių traukiamoji galia 20–30 procentų didesnė, negu panašių mašinų, turinčių du varomuosius ratus.

Traktorių MTZ-7 bus plačiai naudojamas laukų darbams sunkiose dirvose, o taip pat kaip vilkikas vietoje, kur blogi keliai.

S P O R T A S

Aktyvūs tinklininkai
Didelis pagyvėjimas
jaučiamas Duokiškio vi-
durinės mokyklos spor-
tininkų — tinklininkų tarpe. Kiekvieną dieną
tinklininkai susirenka mokyklos sporto aikštėje treniruotėms. Tinklininkai vleni kitiems padeda ištaisyti žaidimo trūkumus ir kliaudas, gerai išsavinti taisykles. Treniruočių metu išryškėjo geriausi mokyklos tinklininkai A. Raugas, H. Lapinskas, J. Vilys ir kiti.

Šiominis dienomis įvyko draugiškos tinklinio varžybos tarp aštuntos ir septintos klasių. Po atkaklios kovos nugalėjo aštuntokai rezultatu 3:1.

Prieš akis — mokyklos tinklinio varžybos ir tarpmokykliniai susitikimai. Artimiausiu metu numatoma nuvykti į Duseių rajono Kišunų septynmetę mokyklą.

R. Kamarauskas

TARPTAUTINĖMIS TEMOMIS

Šantažo ir grasinimų kampanija prieš Egiptą tęsiama

Praėjo pusantro mėnesio nuo tos dienos, kai Egipto vyriausybė nacionalizavo Sueco kanalo kompaniją. Po to, kai sužlugo Vakarų valstybių kolonizatorių planai Londono konferencijoje, šios konferencijos organizatoriai — Anglijos, Prancūzijos ir JAV valdantieji sluoksniai — dar aršiau išplėtė šantažo ir grasinimų kampaniją prieš Egiptą.

Vakarų valstybių mėginių primesti Egiptui savo valią pasireiškė vadynamojo „penkių komiteto“ veikla. Šis komitetas, kurio sudėtyje buvo JAV, Australijos, Švedijos, Irano ir Abisinijos atstovai, vedė derybas su Egipto prezidentu Naseru. Šių derybų tikslas — priversti Egiptą sutikti su „Daleso planu“, kuriu numatoma Sueco kanalo valdymą atimti iš egiptiečių ir perduoti užsienio (tikriau sakant, Vakarų) valstybėms.

Tačiau kolonizatorių siekimas priversti Egipto vyriausybę jems paklusti sužlugo. „Penkių komiteto“ nepasiekė to, ko Vakarų valstybės išjo laukė. Iš Egipto prezidento Nasero laiško „penkių komiteto“ pirmininkui Menzlui matome, kad Egiptas atmesta Vakarų valstybių kėslus pasiglemžti Sueco kanalą. Laiške pabrėžiama, kad Sueco kanalo klausimą savo nesutariama pozicija sukomplikavo ne Egiptas, o Vakarų valstybės. Prezidentas Neras primygintai pabrėžia, kad Egiptas yra pasiryžęs užtikrinti laivyno Sueco kanalu laisvę ir pasiruošęs šiuo klausimu sudaryti su visomis suinteresuotomis valstybėmis naują susitarimą.

Lygiagrečiai angliskieji ir prancūziskieji kolonizatorių, siekdami įbauginti Egiptą, tolau žvangina ginklais. Tuo metu, kai Kaire vyko derybos, į Kipro ir Mal-

Amerikiečių ekonominė pagalba turi aiškiai išreištą charakterį. Ji teikiama tik toms šalims, kurios sūtinka sekti JAV politika.

S p a s t a i
N. Molozonijos (TASS) piešinys.

Kinių Komunistų partijos sudėtis

Kaip praneša agentūra Sinchua, Kinių Komunistų partijos Centro komiteto organizaciniu skyraus duomenimis, partijos narių skaičius 1956 metų birželio mėnesio pabaigoje buvo didesnis kaip 10.734 tūkstančiai. Tokiu būdu, partijos narių skaičius nuo VII suvažiavimo, išvystus prieš 11 metų, padidėjo devynis kartus. Pramonės darbininkų partijoje yra 1,5 milijono. Jie sudaro 14 procentų visų partijos narių. Valstiečiai — 69 procentus (7,41 milijono žmonių), tame tarpe 5,36 milijono vargingųjų valstiečių ir 2,05 milijono vidutinių valstiečių, kurie tapo viduti-

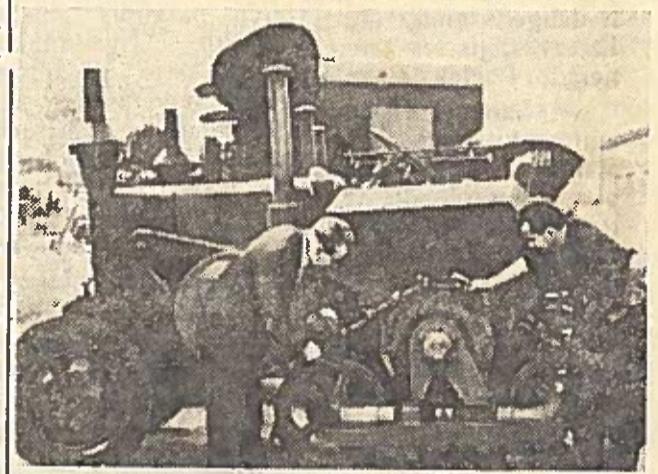
nais valstiečiais daugiausia po žemės reformos. Intelligenija — 11,7 procento (1,25 milijono žmonių). Beveik viena dešimtajā dalį partijos narių sudaro moterys. Partinės organizacijos sukurto beveik kiekviename mieste, apskrityme ir rajone, kiekvienoje stambioje įmonėje ir kiekviename naionaliniame rajone.

1955 metų duomenimis, naionalinių mažumų tarpe buvo 290 tūkstančių Komunistų partijos narių. (TASS-ELTA).

Sicilijos valstiečiai kovoja už žemę

Laikraštis „Unita“ praneša, jog Sicilijos valstiečiai toliau kovoja, kad jiems būtų duota žemės. Alimenoje (Palermo provincija) didelė vietinių gyventojų grupė surengė demonstraciją, reikalaudama duoti samdiniams žemės sklypus. Demonstrantus užpuolė vėlės policija, panaudojusi ašarinių dujų bombas. Susirėmimo metu daug demonstracijos dalyvių buvo sužesta. (TASS-ELTA).

NAUJAS TRAKTORIUS

LENKIJOΣ LIAUDIES RESPUBLIKA. Šečino žemės ūkio mechanizacijos ir elektrofikacijos institutas išleido pirmuosius pusiauvirkšinius traktorius. Nauja mašina bus išbandoma laukose. Nuotraukoje: naujo traktoriaus konstruktoriai inžinieriai Edvardas Jankovskis ir Augustas Kavela. Česiakė (Lenkijos Centrinė foto agentūra) nuotr.

Indijos paskola Egiptui

Kaip praneša agentūros Asošieted Pres Delio korespondentas, Indijos vyriausybės atstovas pareiškė parlamente, kad Indija davė Egiptui 50 milijonų rupee (10.500 tūkstančių dolerių) paskolą šių dviejų šalių prekybai palaikti.

(TASS-ELTA).

Jugoslavijos — Indonezijos derybos

Kaip praneša agentūra TANJUG, Belgrade prasidėjo Jugoslavijos—Indonezijos derybos.

Nuo Indonezijos derybose dalyvauja Indonezijos Respublikos prezidentas Sukarno, užsienio reikalų ministras Abdulganis, Indonezijos ambasadorius Belgrade Sudarsono, Indonezijos Respublikos pre-

zidento kabineto viršinininkas Pringodigdo ir užsienio reikalų ministerijos direktorato vedėjas Kusumovidagdo.

Nuo Jugoslavijos derybose dalyvauja prezidentas Josipas Broz Tito, Sajunginės vykdomosios večės pirmyninko pavaduotoja Edvardas Kardelis, Aleksandras Rankovičius ir

Svetozaras Vukmanovičius, valstybės užsienio reikalų sekretoriaus pavaduotojas Srdžanas Prica ir respublikos prezidento generalinis sekretorius Jože Vilfanas.

Draugiškai pasikeista nuomonėmis dėl tarptautinės padėties ir dėl Jugoslavijos—Indonezijos santykijų.

(TASS-ELTA).

KUKURŪZU DERLIAUS NUĖMIMAS LENKIJOJE

Visuose Lenkijos rajonuose išvystytas pieninės-vaškinės brandos kukurūzų nuėmimas. Pietinių ir centrinių šalių rajonų kooperatyvai ir valstybiniai žemės ūkiai baigia nuimti ir siūlooti kukurūzus. Kielcų, Bydgoščio, Opolės ir Vroclavo valiavdujų valstybiniuose žemės ūkiose bet gamybiniuose žemdirbystės kooperatyvuose kukurūzų derliaus nuėmimas artėja į pabaigą. Pastarosiomis dienomis derliaus nuėmimo darbus pradėjo vykdyti šlauniniai Lenkijos rajonų valstiečiai.

Kukurūzai — svarbi

grūdinė ir pašarinė kultūra — vis labiau paplitę liaudies Lenkijoje. Dar nesenai jie buvo auginami daugiausia daržuose. Siemet valstybinuose, kooperatinuose ir individualiuose ūkiose kukurūzų pasėliai sudarė apie 200 tūkstančių hektarų; tai du kartus viršija praėjusių metų pasėlių plotus.

Pagal penkmečio planą Lenkijos liaudies ūkui išvysyti kukurūzų pasėlių plotai bus padidinti per penkmetį iki 1 milijono hektarų.

(TASS-ELTA).

„Ivano Pavlovo“ laive iškelta tarybinė vėliava

La Stotos laivų statykloje (netoli Marselio) buvo iškelta tarybinė vėliava krovinių name „Ivano Pavlovo“

laive, kuris Tarybų Sajungai pastatytas pagal Prancūzijos — Tarybų Sajungos prekybinį susitarimą. (TASS-ELTA).

Čekoslovakijos įrengimai Indijos elektrinei

Kaip praneša Čekoslovakijos telegramų agentūra, šioms dienomis Čekoslovakijos eksporto-importo organizacijos „Technoexport“ atstovai baigė derybas dėl įrengimų tiekimo Indijos šiluminei elektrinei. Čekoslovakija patiekis įrengimų komplektą 10-ies tūkstančių kilovatų galimumo elektrinei. Elektrinė bus atiduota eksplotuoti 1958 metų pabaigoje.

(TASS-ELTA).

Redaktorius A. STAŠYS

„Nemuno“ fabrikui skubiai reikalangi mūrininkai. Atlyginimas progresyvinis. Kreiptis į fabriko kadrų skyrių.

Direktorius